

Чемпионларимиз

АЛИНИНГ МАЙДОНИДА

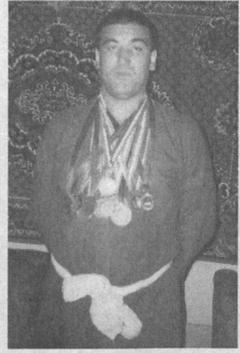
алпкелбат полвон

Мардик-матонат майдони элнинг асл ўгонларини курашга чорлайди. Алпкелбат полвонлар аввало орият, сўнг зафарга эришмоқ учун мардона бел олишади. Эл мардик, ҳалолликни оқлайди, фирромликни билмайдиган мард курашчини «Балли, полвон, кўп яша!» «Отанга раҳмат, ўлон!» дея олқишлайди. Ха, азалий бақувват илдизга эга бўлган курашимиз бугун миллат фахри, ифтихорига айланган. Зотан, бугун Алпомишфат полвонларимиз жаҳон узра курашининг бор сехру жозибасини кўз-кўз этишмоқда.

Утган йилнинг 8-9 август кунлари Тошкентда машур курашчи Аҳмад полвон хотира турнири ташкиллаштирилди. Республика Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси, Ўзбекистон белбоғли кураш федерацияси ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимияти ташаббуси билан ўтказилган ушбу мусобақада мамлакатимизнинг энг зўр полвонлари иштирок этди. Ана шундай нуфузли бахсда омад мен томонда бўлди. Мутлоқ ваэн тоифасида гиламга тушиб, муҳлис-лар олқиши, мутахассислар эътирофига сазовор бўдим.

Дарвоқе, полвонлик қонда бўлади, дейдилар. Бу гапда жон бор, албатта. Зеро, мохир курашчи бўлишда оилавий муҳит ҳам катта рол ўйнайди. Бугун юрт шарафини муносиб ҳимоя қилаётган шахрихонлик белбоғли кураш устаси Шавкат Насибуллаев ҳам полвонлар оиласида ўсиб-ўлғайди, камолга етди.

да, тинимсиз машғулотлар, изланиш, галабага бўлган иштиёқ-интилиш ўз сўзини айтиди: полвон кетма-кет икки мартаба белбоғли кураш бўйича мамлакат чемпионлигини қўлга киритди.

Галаба янги зафарлар сари чорлайди. Кураш ихлосмандлари ишончини қозонган полвон республикамизнинг кўзга кўринган мохир курашчилари билан бел олишиб, зафарларга эриша бошлади. 2001 йили мамлакат чемпионатининг мутлоқ ғолиби, деган шарафли номга муносиб қўрилди. Шунингдек, Наманган шаҳри ҳамда Россия ва Қирғизистон республикаларида бўлиб ўтган халқаро турнирларда ҳам унинг кўксини мусобақанинг олтин ва кумуш медаллари безади.

Танкичи курашчи, қолаверса, мутахассис сифатида миллий спорт турларимиз, жумладан белбоғли кураш янада оммалаштириш, ривожлантириш учун қандай тадбирларни амалга ошириш лозим, деб ҳисоблайсиз? — сўраймиз ундан.

— Ҳозирги пайтда республикамизнинг барча жойларида миллий спорт турлари ва халқ ўйинлари оммавийлигини таъминлаш учун катта қўламдаги ишлар қилинаёти. Жумладан, белбоғли кураш бўйича ҳам қўлаб мусобақалар ўтказилляпти, секция ва ўғаракларда минглаб ёшлар шугулланяпти. Масалан, ҳар йили Президент соврини учун халқаро турнир зўр муваффақият билан ташкил этилмоқда. Утган йили бу мусобақада ўндан ортик мамлакатлардан келган полвонлар ғолиблик учун кураш олиб борди.

Белбоғли кураш янада ривожлантириш учун эса маҳаллаларда, қишлоқларда, билим даргоҳларида болалар ва ўсмир ёшлар ўртасида тез-тез беллашувлар ташкил этиш лозим. Бундай мусобақалар кўпроқ ўқувчиларнинг ёзи таштили вақтида, дам оlish кунларида ўтказилса, мақсада мувофиқ бўларди. Шунингдек, ушбу спорт тури бўйича ўтказилган халқаро турнирлар сонини ҳам ошириш лозим. Чунки бу унинг жаҳон спорт майдонига чиқишини янада тезлаштиради.

— Кейинги йилларда мамлакатимизда болалар спортини ривожлантириш мақсадида сезиларли ўзгаришлар кўзга ташланмоқда...

— Тумандаги 14-мактабда ўқиб юрган кезларимдаёқ спортнинг бир неча турларига бирдек қизиқар эдим. — дея эслайди у. — Шунинг учун ҳам ҳамма спорт тўғрисида катта катнашдим. Кечагидек эсимда: бир кун Аҳмад Мамербеков деган курашчи ўқувчиси ёнига қачириб олиб, тенгдошим билан олиштириб кўрди. Сўнг елкамга қоқиб, «Сендан зўр полвон чиқади», деб кўнглимни тоғдек кўтарди. Шу-шу курашга меҳр қўйдим.

Бу иштиёқ, меҳр уни аввал тўй курашлари, сўнг туман, вилоят миқёсидаги расмий мусобақалар сари бошлади. Андоҳон Давлат университетининг жисмоний тарбия факультетида тахсил олаётган вақтида «Универсиада» бахсларида муваффақиятли катнашди. Аста-секин маҳоратини сайқал топтириб борган Шавкат полвон 1996 йили буюк бобокалонимиз Бобур хотирасига бағишлаб ўтказилган халқаро турнирда ўз вақтида ғолиб бўлди. Орандан бир йил ўтгач, Тошкент вилоятининг Паркент туманида ташкил этилган яна бир нуфузли мусобақа — халқаро турнирда шоҳсупага кўтарилди. 1999-2000 йиллар қаҳрамонимиз учун, айниқса омадли келди. Бошқача қилиб айтганда...

СПОРТ — СОҒЛОМ АВЛОД ХИЗМАТИДА

АНДИЖОН

масканлари ўғил-қизларни ўз бағрига олмақда. Яқиндаги марказий ўйингоҳ сифатли таъмирдан чиқарилиб, етарлича қулайликлар яратилди. Яқин 1-2 йил ичида эса Навоий ва Саримсоқов номи ширкат ҳўжалиқларида замонавий болалар спорт мажмуаларини бунёд этиш режалаштирилган.

ши андижонликларнинг спортга ҳавас ва интилиши бекиёслигини намойён этди. Айни вақтда 26 та ўйингоҳ, 83 та теннис корти, 538 та спорт зали, 420 та тир, 34 та сузиш ҳавзаси, 1216 та волейбол, 635 та футбол майдончаси спортчилар ихтиёрида.

нинг вилоят беллашувларида 3 мингга яқин ўқувчи ёшлар иштирок этди. Умумжамоа ҳисобида Андижон шаҳрилик ўқувчилар биринчи ўринга мушарраф бўлди. Мусобақанинг республика босқичида эса 6 та олтин, 8 та кумуш, 41 та бронза медали қўлга киритилди.

Филган қизлар ўртасидаги мусобақаларда андижонлик Мазлума Турдиева мусобақа маликасига айланган.

К.АБДУЛЛАЕВ

Р.СОБИРОВ

Эркин МАЖИДОВ, Марҳамат туман ҳокими ўринбосари

Чиниқиш сабоғи

хам спортчи қизимизди. Вилоят халқ таълими шохсупага кўтарилди. Утган йили ноябр ойида бошқармаси болалар

ШОҲСУПА

осонликча забт этилмайди

республика ва халқаро мусобақаларда совринли ўринларни эгаллашмоқда. Биргина «Умид ниҳоллари» мусобақалари-

Фарғонада ўтказилган ёш теннисчиларнинг очиқ турнири ҳамон томошабинларнинг ёдида. 1985-1990 йилларда ту-

спортчи ишларини йўлга қўйишда турли жамоат ташкилотлари кўмағига таянмоқда. Айниқса, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вилоят бўлими ҳамда «Маҳалла» хайри-жамағатлари билан ҳамкорлик иқтидорли ёшларни спортга жалб этишда муҳим омили бўлмоқда. Чунки ҳамкорликда ташкил этилаётган оилавий мусобақалар, турнирлар, кўрик-танловлар ёшларимизнинг спортга қизиқишини оширмоқда. Кейинги йилларда шу йўл билан 50 нафар спорт устаси, 200 нафарга яқин усталикча номзод, 1000 нафардан зиёд биринчи даражали спортчилар тайёрланди. 40 мингга яқин ўқувчилар «Алпомиш» ва «Барчиной» тест синовларини муваффақиятли топширди. Ҳозирги вақтда 100 нафардан кўпроқ спортчи ёшларимиз Ўзбекистон терма жамоаси аъзоси ёки аъзолигига номзоддир.

Иқтидорлиларни танлаш ва тарбиялаш диққат-марказимизда. Мавжуд 48 та БЎСМда спортнинг 30 та тури бўйича ўтказилаётган машғулотларда 30 мингга яқин иқтидорли ўғил-қиз жисмоний чиниқиш сабоғини оляпти. Улар Муҳаммадқодир Абдуллаев, Руслан Чагаев, Сергей Михайлов сингари спорт юлдузларининг издошларидир.

Утқамжон ОХУНОВ, вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи

«Иттифоқ» маҳалласилик ўсмир Озоджоннинг кейинги пайтлардаги юриш-туриши Азизбек Умаровнинг кўнглига ўтирмади. Бир гал билардонда ким биландир ёқалашганда орага тушиб «жўжаҳурлар»ни яраштириб қўйганди. Бошқа сафар сўхбатдошимнинг юзига папирос тутунини пуфтаб тегажоллик қилаётганида тартибга қайтди. Чойхонадаги ширакайф «қунда-шунда»ларга даст-ёрлик қилиши эса ҳаммасидан омонлиқ тушди. Дўқондан уларга арқ олиб келаётган Озоджонни тўхтатди. Жамоат жойларида спиртли ичимликлар ичиш тақиқланганлиги, бу фуқароларнинг осойишталигини бузишга олиб келишини ётиги билан тушунтирди.

спорт залини ташлаб чиқиб кетди. Мураббий тун билан ўйланчб чикди. Эрталаб келса, останада Озоджон турибди. Санжар биров шаҳар бергандек ўзида йўқ қувониб кетди. Ўсимирни бағрига босди. Озоджон кейинчалик устозининг дашонмолри уйку бермаганини, биродарларини юзига қандай қарашини кўз олдинда ўтказганини гапирди берди. Хуллас, у кик-боксга ихлос қўйди. Туман, вилоят мусобақаларида ўз вақти бўйича яхши натижаларга эриш-

жокими Манзураҳон Эгамова қабулига кирди. Молиявий муаммо бу ерда ҳам қўндаланг турарди. Ҳокима ҳузуридан ҳеч кимни ноумид қайтармаганди. Ота-бола спортчиларга худуддаги «Ойим» ширкат ҳўжалиқидан ихарага ер ажратилишига кўмаклашди. Муталиб машғулотлар тугаши билан фарзандлари билан далага, ихарадаги экинзорга йўл олди. Остида, ўзининг тили билан айтганда, «дуддули» — уринган велосипеди билан бир оёғи мактабда бир оёғи да-

ўринли клуб биноси ёш спортчилар ихтиёрига берилди. Айни пайтда бу ерда боксдан ташқари тайбокс, кикбокс секциялари ҳам фаолият кўрсатмоқда.

Нозир маҳалла фуқаролар йиғинига бора-боргунча чучур ўйга толди. Бола бондидан деганларидек, Озоджоннинг ноҳўя қилиқлари олди олинмаса, охири бахайр бўлмаслигини кўнглидан ўтказди. Оксоқол Абдумажид Ҳасанов қишлоқ милиция таянч пункти нозирни Авазбеки илиқ қарши олди. Кўпни кўрган эмасми, А.Умаровни нимадир қийнаётганлигини пайқайди. Кўнглига қўл солди. Бирдан нозирнинг юзлари ёришиб кетди. Оксоқол ўсимирни Қалантаров номили 31-мактабда очилган «Қушбеги» клуби машғулотларига қатнаштириш тақлифини ўртага ташлаган эди.

ди. Ўрта мактабни тугаллаб, касб-хунара коллежига ўқишга киришди ҳам спорт асқотди. Таловда юқори балл тўплаб, талабалар сафидан жой олди.

«Қушбеги» клуби кўлаб ойм-қишлоқлик ёшлар учун чиниқиш, маҳорат мактаби. Унга қишлоқ болалар спортининг жонқуяри Муталиб Бегматов ишбошилиқ қилади. Дастлаб 5-6 нафар ёш жалб қилинган, бор-йўғи бокс секциясига иш олиб борарди. Спорт зали ҳам ғариб бўлиб, жиҳозлар етишмасди. Ўғиллари Санжар, Нодир, Дониёр ўзи каби спорт жонқуяри, соҳа мутахассиси бўлиб етишгач, оталари ёнига киришди.

Кўни кеча спортчилар сулоласи бошлиғи Муталиб Бегматовни учратиб қолдик. Юзларида хуш халқаро таъмирланган, қувончдан қўзлар порларди. Хонасига бошлаб, столга ишора қилди. Қизил ленталарга боғланган қўша-қўша медалларга кўзимиз тушди. Билсақ, боксчилар клуби жамоаси Пахтаобода туман прокуратураси ҳамда «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати бўлими томонидан уюштирилган халқаро кикбокс турниридан қайтишган, ойм-қишлоқлик спортчилар 27 та медал соҳиб бўлишган экан. Кўп ўтмай, бундан-да ёқимли мужаддан хабар топдик. Клубга Туркманистон чегарасидаги чегара қисмидан мактаб келибди. Қўмондонлик клубнинг собиқ аъзоси Яхё Ёқубов юртимизга ёмон ниятда ўтмоқчи бўлган бошибузуклар билан олишувда жасорат кўрсатиб, тақдирланганлиги хабарини етказган эди.

АСАКАЛИКЛАР ЗАФАР ҚУЧДИ

Агросаноат мажмуи ходимлари касабга уюшма вилоят қўмитаси ҳамда жисмоний тарбия ва спорт жамияти бошқаруви ҳамкорлигида ширкат ҳўжалиқлари жамоалари ўртасида «Ок олтин» кубоги учун футбол бўйича мусобақалари бўлиб ўтди.

14 туман жамоаси тўрт гуруҳга бўлиниб ғолиблик учун баҳс олиб бордилар. Олтинкўл, Бўз, Жалақудук, Асака туманлари жамоалари беллашува пухта ҳозирлик кўришганлиги боис ўз гуруҳларида ғолибликни қўлга киритиб, ярим финал йўлланмасига эга бўлишди. Ярим финалда рақибларидан сезиларли тарзда усталикка эришган Олтинкўл ва

Асака туман жамоалари ҳал қилувчи ўйинда рубару келишди. Қизиқарли ўтган учрашувда асакалик футболчилар 5:3 ҳисобида зафар қучдилар.

Шундай қилиб бир ойма яқин давом этган бахслардан сўнг ғолиб ва совриндор жамоалар номи маълум бўлди. Асака тумани жамоаси бўлди. Олтинкўл ҳамда жалақудуқликларга иккинчи ва

уиничи ўринлар насиб этди. Уларга агросаноат мажмуи ходимлари касабга уюшма вилоят қўмитаси таъсис этган мукофотлар топширилди. Кези келганда шунини айтиш жоизки, Асака туманидаги Бобур номили ширкат ҳўжалиқлари бошқаруви раҳбарияти ўз футбол жамоасига барча шарт-шароитларни яратиб берди. Шу боис ҳам жамоа туман шарафини муносиб ҳимоя қилди. Яна бир гап. Ҳозирда Бобур номили ширкат ҳўжалиғи бошқаруви саъй-ҳаракати билан бу ерда 15 минг томошабинга мўлжалланган замонавий стадион ҳашар йўли билан барпо этилмоқда. Спорт иншооти ишга тушгач, ҳўжалиқ футбол жамоаси вилоят ички чемпионатида қатнашад.

Баҳромжон ЗОКИРЖОНОВ

Саҳифани «Ишонч» мухбирлари С.РЎЗИМАТОВ ва К.ОЛЛОЁРОВ тайёрлади

Бойчечак

Сурайё Ибодуллаева 1986 йилда Кўшкўпир туманидаги Довуд кишлоғида туғилган. Мақтаб фидойи билар уюшмаси раиси. Ўзбекистон телерадиокомпаниясининг «Уйла, изла, топ (7x7)» курсативининг 1-даражали дипломи соҳибаси. Сурайё Ёшигидан назмига ошно. Вилоят ва туман газеталарида қатор шеърлари чиққан. «Нафосат» деб номланувчи илк тўплами нашрдан чиқиб арафасида.

СОҲИБИ ИҚБОЛ

Асрлар қаъридан унди истиқлол, Атрини таратди ифорли гулдек, Халқим бир умрга соҳиб иқбол, Элим деб, юртим деб яшайди ўзбек.

Истиқлол барқ урган ушбу замонда, Ораулар узукка қўйилган кўздек, Оқамиз беғубор жўшқин уммонда, Элим деб, юртим деб яшайди ўзбек.

Лоқайдлик, қўрқоқлик энди бизга ёт, Энди ўзимизга ўзимизмиз бек, Нури манзилларга чоптирамиз от, Элим деб, юртим деб яшайди ўзбек.

Тангрим йўлларини қилади ёруғ, Мангу юксаклигин сақлар ёғдудек, Мен эркин куш дея солади доғруғ, Элим деб, юртим деб яшайди ўзбек.

ЭЗГУ НИЯТ

Мен шоир эмасман, табият шоир, Ёзажак қаламин тутгим келади, Тоғларнинг ортига ботган қуёшдек Осмонларга сингиб кетгим келади.

Мен шоир эмасман, халқимдир шоир, Мен унинг бир парча юраги холос, Баҳорда гунчаман, кузда атирман, Қишимиз ҳам илик, феълимизга мос.

Мен шоир эмасман, муҳаббат шоир, Мен унинг ошноси бўлгим келади, Муҳаббат бахтига эришганларнинг Кўнглида чашмадек тўлгим келади,

Мен шоир эмасман, ватаним шоир, Унинг гўзаллигин куйлагум яккаш, Осори-атиқа, обидаларин Достонларга тизиб мангуға аяқаш.

Сурайё ИБОДУЛЛАЕВА

МАКТАБДА ДЕМОКРАТИЯ ДАРСИ

Наманган вилояти мактабларида «Интернет Ўзбекистон мактабларида» халқаро дастури бўйича фаол ишлар олиб боришмоқда. Ушбу дастур АҚШ Давлат департаментининг таълим ва маданият масалалари бюроси томонидан молияланиб, Халқаро тадқиқотлар ва алмашувлар бўйича кенгаш раҳбарлигида /IREX/ амалга оширилмоқда. Тошкентдаги ижтимоий маърифат маркази ходимлари Наманган вилояти мактабларида бу дастур бўйича тренинглик қилмоқда.

Намангандаги аниқ ва ижтимоий фанлар мактаб-интернатида Америка-Ўзбекистон дастури семинарларидан бири бўлиб ўтди. Ушбу семинар «Мактабда демократияни ўргатиш услубияти» мавзусига бағишланган бўлиб, тарих, ҳуқуқ асослари ва бошқа ижтимоий фанларни ўқитишнинг турли жиҳатларини очиб берди. Тадбирда вилоятдаги қатор мактаб ўқитувчилари ўқитишнинг илгор услублари билан танишди.

Бу каби тренинглари биринчи марта ўтказилаётгани йўқ, - дейди «Интернет Ўзбекистон мактабларида» дастурининг мунтакавий мувофиқлаштирувчиси М.Шарипова. - Жорий ўқув йилида вилоятдаги мактаб ўқитувчилари Интернет-лойихалар билан ишлаш, уларни мактаб педагогика амалиётига жорий этиш бўйича зарур кўникмаларга эга бўлди. Интерактив ўқитиш услублари ўқитувчиларнинг дунёқарашини кенгайтириш, ўқувчилар билан мулоқот ўрнатиш ва уларни ўқув жараёнига қизиқтиришга ёрдам беради.

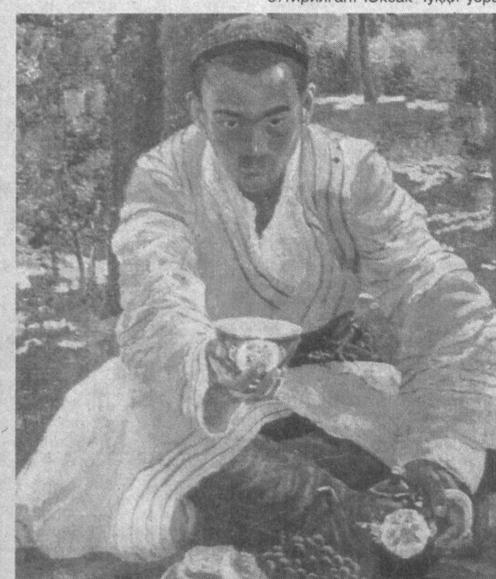
Бетакрор тасвир устаси Урол Тансиқбоев яратган дурдона асарлар миллий мусаввирчилигимиз хазинасини беэаб турибди. Юксак истеъдод кучи билан юзага келган суратлар ўзининг умрбоқий ҳаётини давом эттирмоқда. Бекиёб жозиба ва ниҳоятда тортанлик касб этган ифодавалар расомнинг тасаввур олами ҳайратланарли қудратга эга эканлигини исботлайди. У бутун ҳаётини санъатга бахш этиб, халқ қалбига ўзига муҳташам ҳайкал тиклади. Бу йил ҳукуматимиз ташаббуси билан улус мусаввир таваллудининг 100 йиллигини нишонлашга қизгин киришилгани ушбу чексиз эҳтиромнинг ёрқин ифодасидир.

Унинг ҳаёт йўлларига назар солсак, меҳнат-машаққатларга тўла ижод жараёнларининг гувоҳи бўламиз. Табиатнинг турфа ранг гузалликларини ёшлиқдан бўлғуси рассом қалбини ром этди. Ёш Урол боғу-роғлар, пуриқор тоғлар, ям-яшил ўт ўланларнинг жозиба қўринишига боқиб сираям тўймасди. Мактабда ўқиб юрган чоғларидаёқ ундаги мусаввирлик қобилиятини сезган тасаввир орқали муаллими Ярослав Фёдорович ўз маслаҳатлари билан яқиндан ёрдам берди.

Мактабни битиргач, у заводга ишга кирди. Заводга хомашё тайёрлаш учун Урол бироз муддат Уратепада ишлади. Бу қадимий шаҳар ва унинг теварағидаги кўркем боғ-роғлар ёш рассом қалбини жунбўшга келтирди. Натижада Уратепанинг гўзал табиати акс этган манзара асар яратилди. 1924 йили У.Тансиқбоевнинг ижодий фаолияти, унинг ёрқин истеъдоди ҳақида вақтли матбуотда илк хабар босилди.

Урол Тансиқбоев Тошкентдаги Санъат музейи қошида очилган бадий студияда маҳоратини оширади. Бу ерда у чинакам ижодий босқични босиб ўтади. У.Тансиқбоевга буюк рассом И.Е.Репиннинг шогирди Н.В.Разанов устозлик қилди. Мусаввир, 1927 йилда ўзининг илк мукаммал асари бўлмиш «Ўзбек портрети»ни яратди. Сурат мураккаб ёруғ-соя қўринишида ишланган. Қарама-қарши рангларнинг кескин қорилишида асар қаҳрамонининг жонли хатти-ҳаракати, кайфияти ва руҳий олами кашф этилган. Дўппи-чопондаги норғул ўзбек йигитининг одмигина дастурхон ёнида оёқларини чалиштириб ўтириб, гулдор чойнак-пайлани ушлаган холда чойга манзират қилётган ҳолати ҳақиқий миллий қиёфани ифода этган. Ўткир зўр қарашлар, тўннинг ёрқин сарғиси-оқиси рангли чизиқлари жилвага тусланиши ва гижимларининг фусункорлиги суратга ўзгача жозиба бағишлаб турибди.

Бадий студияда 1928 йилгача таълим олган, У.Тансиқбоев Пенза бадий тасвир билим юртининг охири курсига қабул қилинади. У ерда И.С. Гроушчин - Сорокуподов бошчилигидаги илгор голяи рассомлар фаолият кўрсатишар эди. Уларнинг дунё тасвирий санъати бўйича сабоқлари ёш мусаввир ноёб тўма истеъдодининг юксалиши, унинг қаламчизги малакаси ва борлиқи рангда кўриш қобилияти ўсишида катта мактаб вазифасини ўтади. «Утов олдидаги айёлар» (1929), «Темирчи дўхони» (1929), «Пичоқ чархлови» (1929) композициялари илгор услубий изланишлар жараёнида юзага келган. Уларда сикк раңлар воситасида тасвирчан, лўнда сюжет тарқини акс эттирилади.

БУЮК МЎЙҚАЛАМ СОҲИБИ

улар томон қўшининг заррин нурулари тушиб тургани эса асарда порлоқ бир рўчи юзага келтирган.

Урол Тансиқбоев бутун ҳаёти давомида табиат қўйнида юз бераётган ўзгариш, турланиш ва шаклланишларни кузатиб, борлиқни англаш, унинг туб моҳиятини илғаш сари интилди. Вақтнинг оний лаҳзаларини рангда муҳраб қолдириш, табиат дунёсида кечаётган жараёнларни мислқллаб бўлса-да тасвирга қўчириш устида тинимсиз меҳнат қилди. Бу орқали оддий одам илгаманган, ҳис қилиши қийин бўлган дақиқа, сонияларни кашф этди, тасвирда абайлаштиради қолдирди.

Суратлардаги ҳар бир ҳолат қўриниши рассом қалби тубидан отилиб чиққан ҳаяжон, ҳайрат ифодасидир. У бутун бордини она юрт табиатини куйлашга, унинг қаъридаги ўзгаришлар, турланишларни, юрагини ўртаётган

Хотура уйғонса гўзалдир

акс эттирилгани билан ажралиб туради. Хусусан, «Чўлда» асариде бепоён чўл манзараси ҳамда унга монанд ўрқачан булутлар сузиб юрган чексиз осмон сувроти тасвирланган бўлса, «Тогда» асариде пуриқор тоғ чўққисига тикилиб турган йигит ва қиз акс эттирилган. Юксак чўққи узра

ган, ижодга ундаётган дардларини тасвирда жонлантиришга сарфлади. Қалбдан қайнаб чиқаётган ҳиссий оламни юзаки акс эттириш Урол ака учун санъатга хиёнат ҳисобланган. Ижод, ҳаёлот домига тортилиб, шу олам аро яшаш, кундалик икир-чикирлардан санъатни юқори тутиш улуг рассонинг ҳаёт тарзига айланган. Ички дард ва ҳисларини рангларга қўчираётган лаҳзаларда у ўзининг энг бахтли, саодатли онларини кечирган.

«Улан» (1943), «Меҳмонда» (1944) асарларида айни шу туйғулар бўртиб кўринади. Мазкур композициялар ўзгача меҳр ила ишланганини сезиш қийин эмас. Дашту дала манзараси орқали асарда тасвирланган инсонлар қалбларидан туйғулар чизилгандек тўб.

Урол ога табиат қучоғига тез-тез ижодий сафар қилар, бўлғуси картиналари учун гоё излар эди. Гўё ўсимликлар, дарахтлар билан жонли суҳбатга кирди. Узоқ кузатишлардан сўнг хотирасида муҳраман манзараларни тўла маънода устахонасида жонлантирди. «Тогдаги ўжалик» (1949), «Иссиққўл оқшоми» (1951), «Тоғ қузи» (1954), «Қайроқум ГЭСИ тонги» (1957), «Олмалик тоғида» (1958) каби асарларни томоша қилганда улуг мусаввир борлиқнинг хилма-хил, гўзал рангларини кашф этганлигига гувоҳ бўламиз. Айниқса, «Тоғ қишлоғида оқшом» (1962) асариде оний лаҳзалар тасвири юксак маҳорат билан чизилган. Қишлоққа ниҳкоронлиқ қўшиб, тоғ ортидан ой мўралаб турибди. Хали тўлиқ қўриниши бермаган ойнинг қучис шўъласи араланиб, ажиб қўриниш касб этган. Лаҳзаларда ўтиб кетган ҳаёт мусаввирнинг кучли хотираси тудайли бор бўйи билан намоён бўлади.

У.Тансиқбоев ҳаётлиги давридаёқ асарлари жаҳон миқёсидаги эътирофга сазовор бўлди. Хусусан, унинг «Қайроқум ГЭСИ тонги» картинаси Брюсселда ўтказилган халқаро кўрғазмада Катта қумуш медал билан тақдирланган.

Улуг мусаввир Урол Тансиқбоев фақат ижоди билангина эмас, фаол жамоат арбоби сифатида ҳам ўзбек рассомчилиги тараққиётига катта ҳисса қўлди. Ўзбекистон Рассомлар уюшмаси раиси (1956-1959), 16 йил давомида собиқ иттифоқ рассомлар уюшмаси котиби лавозимларида ишлаб, қўллаб ёш истеъдодларни камол топтиришга раҳнамолик қилди. Миллий санъатимиз ривожий йўлида бор кучини аямлади. Зеро, унинг буюк хизматлари, улуг сиймоси халқимиз хотирасидан муқим ҳој эғаллаганлиги сирри ҳам шунда.

Абдували ЭГАМБЕРДИЕВ, санъатшунослик фанлари номзоди, Тўлқин ШЕРНАЕВ, журналист

Кино оламида «ОЛТИН ГЛОБУС»

СОҲИБЛАРИ АНИКЛАДИ

АҚШнинг Лос-Анжелес шаҳрида кино оламида нуфузли совринлардан саналган «Олтин глобус»ни топириш маросими бўлиб ўтди. Соврин жаҳон кинеси тарихида олтин биринчи марта топирилмоқда.

«Олтин глобус» нуфузи жаҳондан «Оскар»дан кейин туради. Мукофот ғолибларга Ҳолливудда ишлайдиган хорижий журналистлар уюшмаси томонидан топирилади.

2004 йилнинг энг яхши фильми сифатида АҚШ кинорежиссёри Питер Жексоннинг «Узуқлар ҳукмдори: қиролнинг қайтиши» асари эътироф этилди. У энг яхши фильм, энг яхши режиссёрлик, энг яхши қўшиқ ва энг яхши музыка учун бир йўл тўртта «Олтин глобус»га лойиқ деб топилди. Режиссёр Софи Копполанинг «Таржима машаққатлари» кинофильми «музыка ва комедия» жанридаги энг яхши фильм, деб эълон қилинди. Афон киносталари яратган «Усома» лентаси эса йилнинг энг яхши хорижий киномаҳсулоти бўлди.

Актриса Дайэн Китоннинг «Севги қоида билан ва... қоида» фильмида ижро этган роли комедия жанридаги энг яхши ўйналган аёл образи, деб тан олинди. Рене Зеллвегер эса йилнинг «Совуқ тоғ» фильмидаги роли учун энг яхши комик актриса сифатида иккинчи ўринга сазовор бўлди.

Комик ролларда суратга тушган актёрлардан Билл Мюррей «Таржима машаққатлари» кинолентасидаги роли учун йилнинг энг яхши комик актери сифатида биринчи ўринни эғаллади. «Сирли дарё» фильмида иштирок этган Тим Роббинс иккинчи ўринни олди.

«Сирли дарё» филмининг яна бир иштирокчиси Шон Пенни энг яхши драматик актёр, деб эътироф этилди. «Махлуқ» фильмида суратга тушган Шарлиз Теронга йилнинг энг яхши драматик актрисаси, деган ном насиб қилди.

«Олтин глобус»дан телесериалчилар ҳам қуруқ қолмади. «Америкадаги фаршталар» фильмида суратга тушган Мэрил Стрип ва Ал Пачино кичик сериал категорисидеги энг яхши актриса ва энг яхши актёр деб топилди.

Машҳур АҚШ киноустаси Майкл Дугласга эса ушбу мукофот киносанъати ривожидеги хизматлари учун берилди. У учинчи бор «Олтин глобус» билан тақдирланди. Илк бор «Уоли-стрип» кинолентасидаги роли учун, иккинчисида эса «Қақку уяси узга парвоз» филмининг продюсери сифатида мазкур мукофотга сазовор бўлганди.

БУХОРОЛИК ОЛИМ - ТАНЛОВ ГОЛИБИ

«Йилнинг энг яхши дарслиги ва ўқув адабиёти муаллифи» республика танловининг ўрта махус касб-ҳунар таълими йўналиши бўйича бош соврини Бухоро озиқ-овқат ва энгил саноат технологияси институти доцентини Қаҳрамон Олимовга насиб этди.

Мазкур йўналиш бўйича тақдим этилган 64 ўқув қўлланмасидан Қ.Олимовнинг «Тикувчилик корхоналари» жиҳозлари ва усуналари» дарслиги биринчи ўринга лойиқ топилди. Қўлланма Қадрлар тайёрлаш Миллий дастури талабларига мос келиши, замонавий тикувчилик техника ва технологиялари борасидаги маълумотларга бойлиги билан ажралиб туради.

Дарслик Гафур Фулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриётда етти минг нусхада чоп этилди. Республика ўрта-махус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш институтида эса унинг электрон нусхаси яратилди.

Тошкент шаҳар кичик, ўрта бизнес, мавлудот кооперацияси, саноат ҳодимлари ва хусусий тадбиркорлар касабга уюшма Кенгашининг раёсати ва жамоаси шаҳар касабга уюшма кенгашининг Сирғали туман вакили Зулхумор Мирпўлатовага падалари бузурқвори Соғат ОРИПОВ чинг вафот этганлиги муносабати билан чўқур таъзия изор этади.

ЎШ КАРАТЧИЛАР БЕЛЛАШУВИ

Болалар спортини ривожлантириш республика жағрамасининг Самарқанд вилоят бўлими ташаббуси билан «Аънавий каратэ-до» бўйича шахар очик биринчилиги ўтказилди. Самарқанд шахар ҳокимлиги ёппқ теннис кортида уюштирилган бу мусобақада 1983-1993-йилларда туғилган спортчи ёшлар катнашди.

Мусобақада республикамизнинг қатор вилоятлари, Тошкент шаҳридан 100 дан ортиқ каратэчилар иштирок этиб, ўз маҳоратларини намоён қилдилар.

Ғолиб ва совриндорларга Самарқанд шаҳридаги Боғишамол тумани «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг эсдалик совғалари топирилди.

ДАСТЛАБКИ НАМУНАЛАР

Бундан 63 йил илгари худди шу кун республикамизда электроника саноатининг йирик маркази ўз фаолиятини бошлаган эди. Эндиликда «Фотон» деган ном билан кенг танилган бу қорхона маҳсулотлари кириб бормаган ҳонядонни учратиш қийин.

Электрон ва радио-электрон буюмлар, қора-оқ ва рангли телевизорлар, кам энергия сарфлайдиган чироклар, каскадли трансформаторлар ишлаб чиқариш кенг йўлга қўйилган.

Куёш энергияси ёрдамида ишлайдиган фотозелетриқ станцияларнинг дастлабки намуналари эса Қорақалпоғистонга юборилди. Янги йилда «Меркурий 115 Ф-У» русумли назорат-касса машиналари саноат асосида қўллаб ишлаб чиқарилади.

Акбар АЛИЕВ

Ўзбек Миллий академик драма театрида Ўзбекистон халқ ёзувчиси Улмас Умарбеков таваллудининг 70 йиллиғига бағишланган хотира кечаси бўлиб ўтди. Тадбир Мадааният ишлари вазирлиги, «Ўзбеккино» Давлат акционерлик компанияси, Ёзувчилар уюшмаси, «Ўзбектеатр» ижодий ишлаб чиқариши бирлашмаси, Ўзтелерадиокомпания ҳамкорлигида ташкил этилди.

АДИБ ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАНДИ

У.Умарбеков қирқ йилдан зиёд барақали ижод қилди. Инсон ва унинг қалби, меҳр-оқибат, мурувват, садоқат адиб асарларининг асосий мавзунини ташкил этди. У «Севгим, севгилим» қиссаси биланқок китобхонлар назарига тушди. «Одам бўлиш қийин», «Фотима ва Зухра» романлари, «Ёз ёмғири», «Дамир Усмоновнинг икки баҳори», «Болгар қўшиқлари», «Бобойёқоқ», «Қайтар дунё», «Ойнинг олтин ўроғи» каби қисса ва ҳикоялари халқчилиги, самимийлиги, раван тили билан адабиёт ихлосмандларининг эътиборини қозонди.

У.Умарбековнинг «Қиёмат қарз», «Комиссия», «Шоша, қуёш!», «Қузнинг биринчи кунини», «Аризасига ўрама» каби пьесалари қўп йиллар мобайнида театр сахналарида муваффақият билан намоийш этилди. Адиб сценарийси асосида суратга олинган бир неча бадий фильмлар ўзбек кинеси шухратига шухрат қўлди.

Ўзбекистон Қаҳрамони, Ёзувчилар уюшмаси раиси Абдулла Орипов, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Пиримкул Қодиров, Ўзбекистон халқ артистлари Рустам Ҳамидов, Турғун Азизов ва бошқалар адибнинг ҳаёти, ижодий фаолияти хусусида сўз юритди.

Кечада «Ўзбеккино» компаниясининг Илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студиясида суратга олинган «Улмас Умарбеков» ҳужжатли фильми намоийш этилди. (ЎЗА)

МАРКАЗ ИШ БОШЛАДИ

Уйчи тумани халқ таълими бўлими қошида воёга етмаганлар билан ишлаш маркази ташкил этилди. У ўсмир ёшлар ўртасида жиноятчилик, ҳуқуқбузарликнинг олдини олишда мактаб, оила, жамоатчилик ва ҳуқуқни ҳимоя қилувчи органлар ўртасидаги ҳамкорлиқни тубдан яхши-

лашга хизмат қилади. Марказдан прокурорлик тасвир ҳужжат намуналари, ички ишлар воёга етмаганлар назорати бўлими олиб бораётган ишлар ҳақида маълумотлар, илгор мактаблар тажрибасидан сўз юритувчи алобмолар, фотолавҳалар, шунингдек, Президент асарлари ўрин олган.

Шуниси диққатга сазоворки, тумандаги мавжуд 46 умумтаълим муассасасида мактаб ва жамоатчилик ўртасидаги алоқалар тубдан яхшилангани туфайли таълим ва тарбия самарадорлиги ошмоқда. 18-мактаб компьютер, 42-мактаб лингафон аппаратлари билан таъминланган. Агар 1-мактаб 2001 йилда 23,5 минг АҚШ доллари, ҳисобидеги Япония грантини олган бўлса, 7-мактаб ўтган йили 41 минг АҚШ долларлик грантга сазовор бўлди. 18-мактаб бу йил 65 минг долларлик грантни олишга тайёрланмоқда.

Фан олимпиадалари ўқувчилар билим даражасини белгилашнинг асосий мезони бўлиб хизмат қилмоқда. Жумладан, уйчилик тўрт нафар ўқувчи вилоят босқичи, ғолиби деб топилди, республика мусобақаларида катнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. Кам таъминланган оилаларнинг фарзандлари ўқув йили бошида бюджет ҳисобидан 21 миллион

Баркамол авлод — юрт таянчи

сўмлик дарслик олдилар. Ҳомийлар томонидан эса ўқув қуроллари олиш учун 7 миллион сўмликдан ортиқ ёрдам кўрсатилди.

Ёз ойлариданоқ мактабларни қўзғи-қишқи мавсумга тайёрлашга жиддий киришилди. 17-мактаб, 7-болалар боғчаси томлари, 14-, 18-мактабларнинг спорт заллари, иси-

тиш тармоқлари тўла таъмирдан чиқарилди. 388 метр квадрат ойна, 1773 тонна кўмир олинди, таълим муассасаларига етказиб берилди. Бу кишки мавсумда ҳам таълим ва тарбия муассасаларида машғулотларни бекаму қўст ўтказиш имконини бераётдир.

Соҳиба АЪЗАМОВА, «Ишонч» муҳбири

ISHONCH MUASSIS: Ўзбекистон касабга уюшмалари Федерацияси

Тахрир хайъати: Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жориа Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Махмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Риҳсиев (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиков, Шамсиддин Эсонбоев, Қудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов. E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР: Котибият 56-52-78; Хатлар бўлими 56-85-43; Реклама ва эълонлар бўлими (3712) 56-85-79. Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган. Босишга топириш вақти - 21.00. Топширилди - 21.50.

Маълумоти: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр курсаткичи: 133; 134. Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва сақланган. Офсет усудида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ, Сотувда эркин нархда. «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси Босмахонасида чоп этилди. Қорхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.